

van Constant van Wessem, naar het ons voorkomt, de welbewuste persiflage. Helaas heeft Van Wessem van den verkeerde geleerd, n.l. van E. du Perron. Deze auteur is voor menig talent een val geworden. Niet ieder verstaat het zich te pantseren met staalhard sarcasme. Staalkleurig bordpapier blijft papier, ook al lijkt het in de verte misschien eenigszins op „echt” staal. Zoo lijkt dit werk van Van Wessem misschien in de verte eenigszins op soortgelijk werk van Du Perron. Doch van dichtbij is het verschil duidelijk zichtbaar. Dat is voor Van Wessem niet plezierig, maar voor den kritikus evenmin, die andere (en naar hij meent: betere) verwachtingen van dezen schrijver koesterde. „Lessen in charleston” is een meesterwerk, vergeleken bij dit dor en doodsch cerebraal verzinsel met een topzwaar commentaar aan het slot, dat ons er zelfs aan twifelen doet, of het geheel wel als een grap is bedoeld. Maar laten wij het ons niet behoeven voor te stellen, dat het géén grap is; dat dit verhaal werkelijk serieus bedoeld wordt door den schrijver. Want dan is de ramp niet te overzien. Dan is dit boek niet meer een mislukte grap, maar een afschuwelijke vergissing, waarbij de auteur naar zijn diepste wezen betrokken is.

Wij hopen echter, dat het alleen maar als grap is bedoeld en dat het gewraakte slot de klap op de vuurpijl had moeten zijn. Dat het dit niet geworden is, zullen we dan maar toeschrijven aan de vochtigheid van ons klimaat, die wel eens meer in gesis en rook smoort, wat eigenlijk met een felle, hooge vlam had dienen te ontbranden.

ROEL HOUWINK

H. ROLAND HOLST-VAN DER SCHALK, *Der Vrouwen Weg*. Rotterdam, W. L. & J. Brusse's U.M., 1933.

Nog eenmaal heeft Henriëtte Roland Holst in dit spreekkoor, geschreven ter gelegenheid van het vijf-en-twintig-jarig bestaan van den Bond van Sociaal Democratische vrouwenclubs, haar gedachten over het Socialisme tezamen gevat. Zij heeft dat op een meesterlijke wijze gedaan. Alle uitwijdingen zijn vermeden; alleen wat tot de kern van de zaak behoort, die haar zoo zeer ter harte gaat, heeft zij weergegeven.

Intusschen vraagt men zich toch af, of de dichteres zich niet te vaak herhaalt. Want van eenigen innerlijken groei speurt men in dit spreekkoor niets. Het zijn altijd weer dezelfde denkbeelden, die ons voor oogen worden gevoerd. Maar kan een talent alleen van herinneringen leven?

Het heeft er al den schijn van, of Henriëtte Roland Holst bezig is zich steeds verder in te spinnen in het verleden en of zij in een steeds lossere verband met het heden komt te staan. En dit lijkt ons hachelijk voor een geest als de hare, die altijd getracht heeft zoo dicht mogelijk de werkelijkheid van het leven te benaderen.